

Nr 116.

Av herr **Jansson i Örebro m. fl.**, om avskaffande av den särskilda skatten å kaffe.

För att undvika ytterligare höjning av konsumentpriset på kaffe beslutade 1946 års riksdag under höstsessionen på grundval av proposition 357/1946 en sänkning av den 1939 beslutade särskilda skatten på kaffe. Beslutet innebar en sänkning från 65 öre för kilogram orostat och 80 öre per kilogram rostat kaffe till respektive 35 och 45 öre per kilogram.

Konsumentpriset på kaffe var vid tiden för ifrågavarande sänkning 5:70 kronor per kilogram, vilket måste betraktas som allt för högt i förhållande till då gällande världsmarknadspris, som höll sig omkring 1:90 per kilogram fritt ombord i utländsk hamn. Det är inte bara frakter och distributionskostnader som fördyra varan, utan tullar och skatter utgöra en betydande del av det högre konsumentpriset. Även om den särskilda skatten sänkts och den allmänna omsättningsskatten avskaffats, kvarstå dock tull, extratull och särskild skatt på sammanlagt 80 öre per kilogram orostat och 105 öre för kilogram rostat kaffe. En sådan extrapåлага kan inte betraktas som befogad, allra minst i en överbalanserad budget. I motion nr 586/1946, med yrkande om avskaffande av hela den särskilda skatten på kaffe, påpekade vi det oriktiga i att delvis finansiera statens utgifter genom denna skatt och att detta endast innebar en lättnad av skattebördorna för de stora inkomsttagarna på de mindres bekostnad. I anledning av denna vår motion gjorde bevillningsutskottet följande uttalande i sitt betänkande nr 55/1946:

»Vad först angår det i propositionen framlagda förslaget om sänkning av skatten å kaffe har utskottet intet att erinra mot detta förslag. Utskottet kan sålunda icke förorda bifall till det i motionen framställda yrkandet om omedelbart avskaffande av denna skatt. Emellertid vill utskottet framhålla, att den i propositionen föreslagna skattesänkningen kommer att verka i samma riktning som det i motionen framförda önskemålet. Utskottet anser vidare befogat, att frågan, huruvida skatten på kaffe bör bibehållas, av Kungl. Maj:t tages under övervägande. Såsom motionärerna framhållit, betonades vid införandet av denna skatt från riksdagens sida den tillfälliga karaktären av densamma. Därjämte må framhållas, att kaffe torde räknas till de viktigare konsumtionsvarorna. Då skatten tillkommit av statsfinansiella skäl, bör dock frågan om avskaffandet av denna skatt ses i ett större sammanhang.»

Utskottet betonade således ytterligare skattens tillfälliga karaktär och ansåg, att regeringen borde överväga dess fullständiga avskaffande. Vid riksdagens behandling av detta utskottsutlåtande förklarade chefen för finansde-

partementet, statsrådet Wigforss, sig icke beredd att då taga ställning till möjligheten för borttagande av hela denna skatt, utan föredrog att få den saken övervägd i samband med uppgörandet av hela nästkommande budget.

Den nu till riksdagen överlämnade statsverkspropositionen upptar emellertid fortfarande inkomst av skatt på kaffe, beräknad efter de reducerade skattesatser som 1946 års riksdag fastställt. Frågan om skattens borttagande synes således icke ha prövats vid budgetbehandlingen. Budgetens inkomstöverskott ger mer än väl utrymme för avskaffande av denna pålaga.

I anslutning till vad som anförts hemställes,

att riksdagen för sin del måtte besluta att avskaffa den särskilda skatten å kaffe.

Stockholm i januari 1947.

Erik Jansson.

Gunnar Adolfsson.

Gerda Linderot.

S. Rönn-Christiansson.

O. F. Persson.
